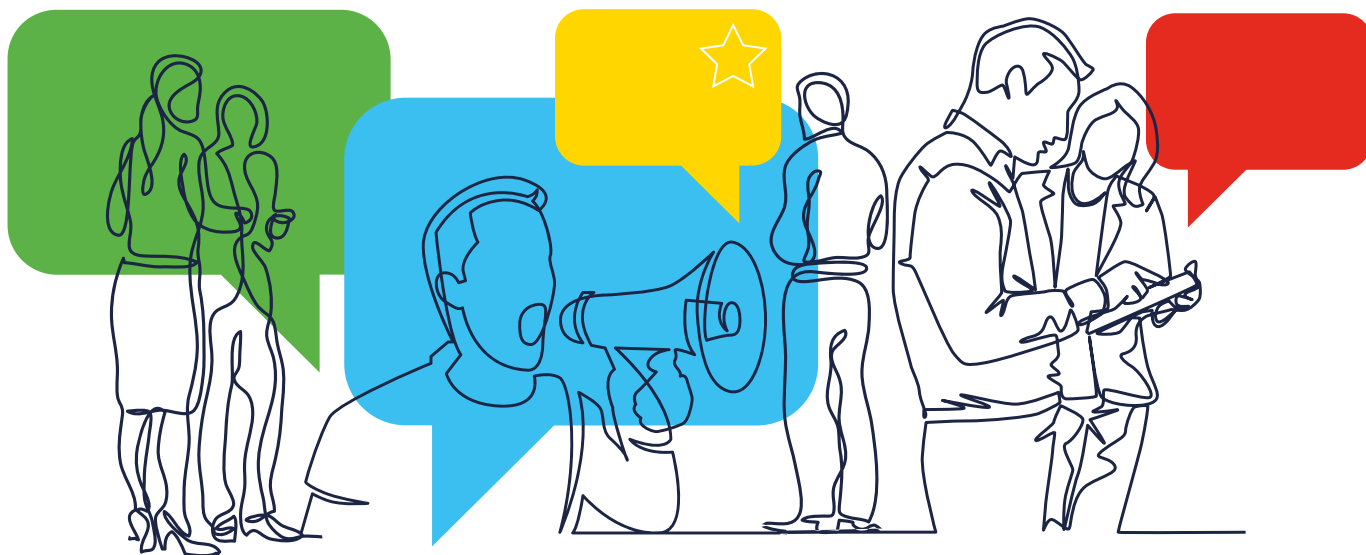

FORUM EUROPEJSKIEJ INICJATYWY OBYWATELSKIEJ

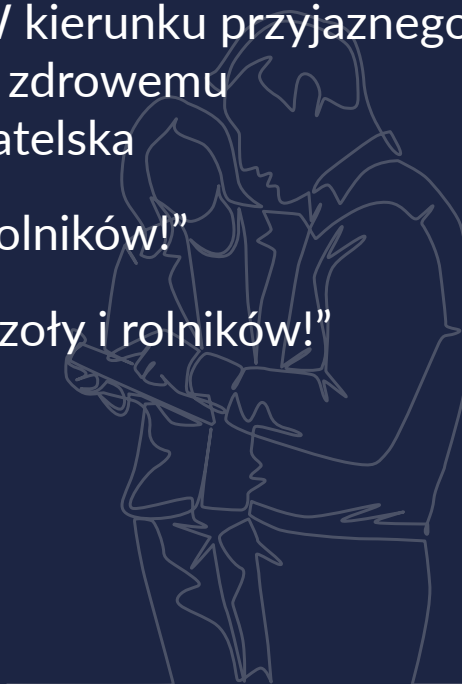
RATUJMY PSZCZOŁY I ROLNIKÓW!
W kierunku przyjaznego dla pszczół
rolnictwa służącego zdrowemu środowisku

MATERIAŁY SZKOLENIOWE – DYSKUSJE – KONTAKTY – POMOC

| SPIS TREŚCI

„Ratujmy pszczoły i rolników! W kierunku przyjaznego dla pszczół rolnictwa służącego zdrowemu środowisku” – inicjatywa obywatelska	3
Kampania „Ratujmy pszczoły i rolników!”	5
Wpływ kampanii „Ratujmy pszczoły i rolników!”	9

1

Ratujmy pszczoły i rolników! W kierunku przyjaznego dla pszczół rolnictwa służącego zdrowemu środowisku

Europejska inicjatywa obywatelska „Ratujmy pszczoły i rolników! W kierunku przyjaznego dla pszczół rolnictwa służącego zdrowemu środowisku” została zarejestrowana 30 września 2019 r. i tego samego dnia rozpoczął się okres zbierania podpisów. Organizatorzy tej inicjatywy wzywają Komisję do zaproponowania aktów prawnych umożliwiających stopniowe wycofanie do 2035 r. syntetycznych pestycydów, tak aby przywrócić różnorodność biologiczną, a przy tym wesprzeć rolników w okresie przejściowym.

Cele tej europejskiej inicjatywy obywatelskiej:

- stopniowe wycofywanie syntetycznych pestycydów w rolnictwie UE, poczynając od najbardziej niebezpiecznych, tak by do 2030 r. zmniejszyć ich stosowanie o 80 proc., a następnie wyeliminować je całkowicie
- przywrócenie naturalnych ekosystemów na obszarach rolniczych, tak by rolnictwo stało się nośnikiem procesu odbudowy różnorodności biologicznej
- reforma rolnictwa poprzez nadanie priorytetowego znaczenia drobnym, zróżnicowanym i zrównoważonym gospodarstwom rolnym, wspieranie szybkiego wzrostu praktyk agroekologicznych i produkcji organicznej oraz umożliwienie niezależnego szkolenia rolników i prowadzenia badań nad uprawami wolnymi od pestycydów i organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

W ramach inicjatywy „Ratujmy pszczoły i rolników!” udało się zgromadzić 1,05 miliona zweryfikowanych deklaracji poparcia, a próg minimalny osiągnięto w 11 państwach członkowskich. Okres zbierania deklaracji przedłużono o rok, do dnia 30 września 2021 r., aby zminimalizować wpływ pandemii COVID-19 na kampanię¹.

¹ Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2020/1042, decyzją C(2020) 9226 i decyzją C(2021) 1121.

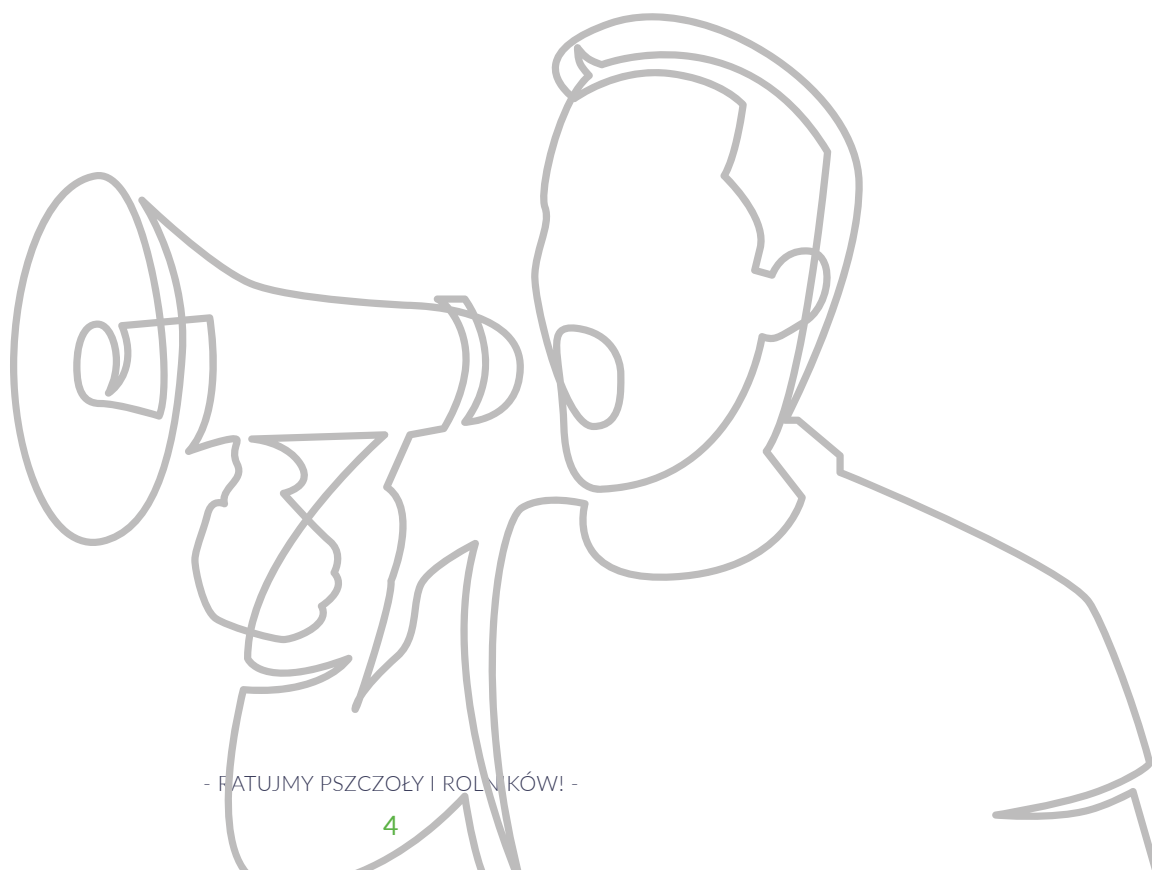

Po zakończeniu etapu zbierania podpisów inicjatywa przeszła proces weryfikacji deklaracji poparcia. Następnie została oficjalnie przedłożona Komisji Europejskiej 7 października 2022 r. ([komunikat prasowy](#)). 5 kwietnia 2023 r. Komisja opublikowała komunikat w odpowiedzi na tę inicjatywę.

Czynniki decydujące o powodzeniu inicjatywy:

- Cotygodniowe spotkania wideo ze wszystkimi organizatorami przez cały okres dwóch lat (przedłużenie z powodu pandemii).
- Wytrwałość partnerów, którzy mimo zewnętrznych trudności wytrwali przez dwa lata i emanowali pozytywną energią na każdym spotkaniu.
- Wsparcie sojuszu organizacji pozarządowych (ponad 200 organizacji pozarządowych w całej Europie), a także rekrutacja nowych partnerów o dużej sile mobilizacyjnej w poszczególnych krajach.

2

Kampania „Ratujmy pszczoły i rolników!”

Przygotowanie

Organizatorzy inicjatywy „Ratujmy pszczoły i rolników!” mieli istotne doświadczenie w organizacji europejskich inicjatyw obywatelskich, gdyż niektórzy z nich z powodzeniem zorganizowali inicjatywę „Stop Glyphosate”, w ramach której zgromadzono 1 070 865 podpisów. To wcześniejsze doświadczenie przydało się organizatorom podczas przygotowywania i wdrażania tej nowej inicjatywy.

Budowanie **sięci partnerów** miało zasadnicze znaczenie dla powodzenia tej inicjatywy. Organizatorzy rozpoczęli od wewnętrznego kręgu 10 organizacji pozarządowych z różnych krajów, a każdej organizacji powierzono zadanie znalezienia innych organizacji pozarządowych, które chciałyby wesprzeć inicjatywę. Ostatecznie inicjatywa uzyskała wsparcie, w różnym zakresie, ponad 200 organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska, organizacjami rolników i pszczelarzy, fundacjami charytatywnymi i instytucjami naukowymi działającymi w całej Unii Europejskiej. Wyzwaniem było jednak zapewnienie, by organizacje aktywnie działały na rzecz inicjatywy. Organizatorzy pokonali tę trudność, zapraszając organizacje pozarządowe udzielające wsparcia na regularne spotkania online, podczas których omawiali strategię kampanii. Inicjatywę „Ratujmy pszczoły i rolników!” wspierały takie organizacje, jak Bee Life, Générations Futures, Global 2000, Umweltinstitut München, Pesticide Action Network – PAN Europe i Romapis.

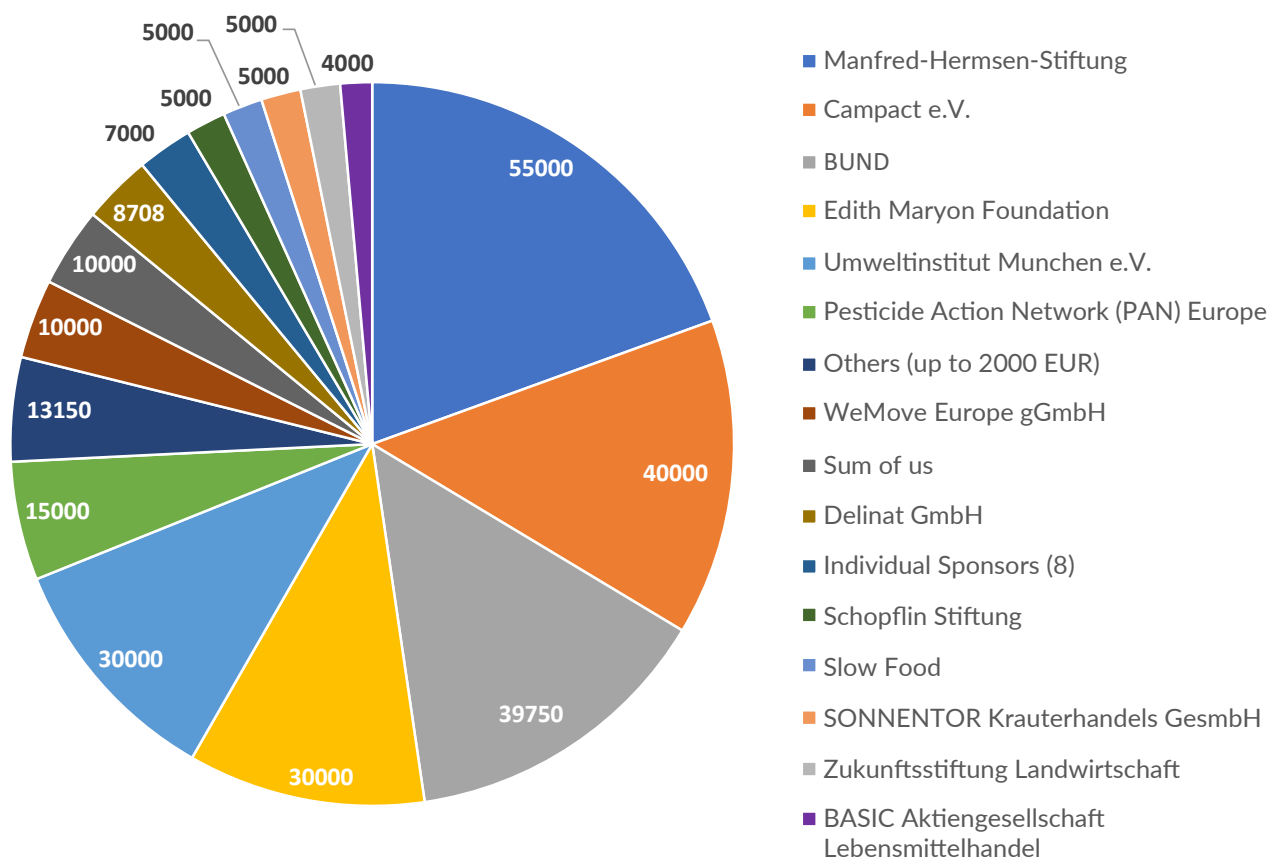
Budowanie **pozycji w internecie** również było istotnym elementem strategii komunikacyjnej inicjatywy. Organizatorzy stworzyli wielojęzyczną stronę internetową z **dostępnymi do pobrania narzędziami wsparcia**, takimi jak papierowe formularze deklaracji poparcia, listy dla sąsiadów i przyjaciół, ulotki, plakaty, naklejki i filmy wideo. Proces tworzenia strony internetowej i narzędzi wsparcia – w obu przypadkach z tłumaczeniami – był czasochłonny, w wyniku czego organizatorzy przesunęli oficjalną

datę rozpoczęcia zbierania deklaracji o około sześć tygodni. Organizatorzy pracowali również nad swoją obecnością w mediach społecznościowych w internecie: na Twitterze (1752 obserwujących), Instagramie (2735 obserwujących) i Facebooku (2870 obserwujących).

Organizatorzy inicjatywy „Ratujmy pszczoły i rolników!” zebrali ogółem 282 858 euro wsparcia i funduszy.

Źródła finansowania (€)

| Realizacja kampanii

Początkowo organizatorzy zaplanowali zorganizowanie oddolnego ruchu w celu zbierania podpisów poprzez bezpośrednie kontakty z mieszkańcami na ulicach, aby wzmocnić ruch i „przyczynić się do pilnie potrzebnych zmian społecznych i transformacji”. Ostatecznie, ze względu na pandemię, musieli zmienić swoją strategię.

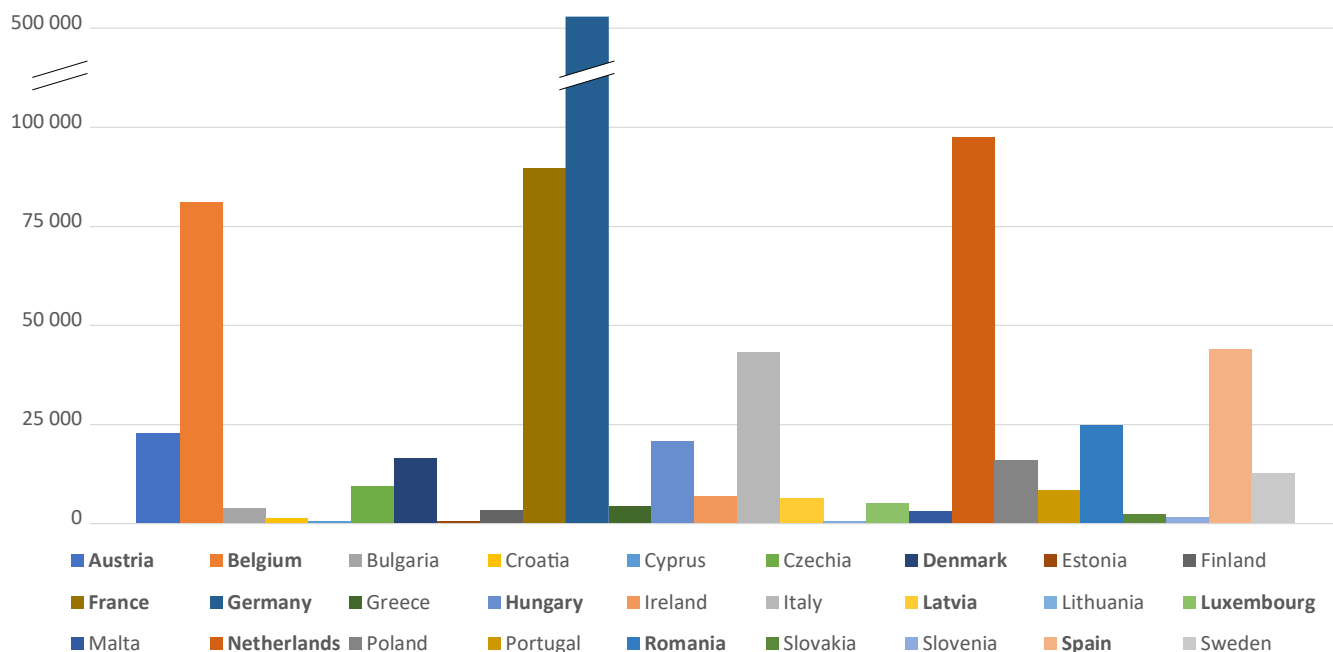
Od samego początku założeniem organizatorów kampanii „Ratujmy pszczoły i rolników!” było zbieranie podpisów we wszystkich krajów UE, zamiast skupiać się tylko na kilku. Trudności spowodowane pandemią wymagały jednak od organizatorów ponownego przemyślenia tej strategii. Organizatorom udało się zebrać podpisy **w krajach, w których oni sami lub ich partnerzy byli bardzo aktywni**. Ponieważ kampania była prowadzona w całej UE, niezbędne były aktywne działania informacyjne w wielu krajach, a rola sieci partnerów i wolontariuszy była kluczowa dla kampanii.

| Zbieranie podpisów

Chociaż organizatorzy początkowo chcieli przeprowadzić silną kampanię oddolną i bezpośrednio rozmawiać z ludźmi, zdali sobie sprawę, że ze względu na pandemię większość podpisów będzie zbierana online, a nie na papierze. W ramach inicjatywy „Ratujmy pszczoły i rolników!” wykorzystano system zbierania indywidualnych podpisów w internecie. Pandemia i związane z nią konkretne obawy nasiliły również zainteresowanie wielu ludzi ochroną różnorodności biologicznej i klimatu. Na początku organizatorzy nie byli w stanie znaleźć strategii pozwalającej w pełni pokonać te przeszkody. W rezultacie zbieranie podpisów stało się trudniejsze i odbywało się wolniej. Jednak dzięki wydłużeniu okresu zbierania podpisów i przy pomocy sieci partnerów organizatorzy byli w stanie pokonać tę przeszkodę.

Liczba deklaracji poparcia
(kraje, w których próg został osiągnięty, wyróżniono pogrubioną czcionką)

| Weryfikacja i przedłożenie

Po przedłużeniu okresu zbierania deklaracji udało się zebrać 1,18 mln podpisów w 27 państwach członkowskich UE, z czego 89 proc. zostało zatwierdzone przez organy krajowe. 7 października 2022 r. organizatorzy przedłożyli Komisji Europejskiej zaświadczenia potwierdzające zebranie **1,054,973 zweryfikowanych deklaracji poparcia**. Etap ten rozpoczął sześciomiesięczny okres sprawdzania.

W okresie składania dokumentów kluczowe znaczenie miało kontynuowanie kampanii i **utrzymanie wysokiego poziomu zainteresowania** inicjatywą ze strony obywateli. Organizatorzy wystosowali liczne **listy otwarte** do przedstawicieli państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego oraz zorganizowali osobiste spotkania z nimi. Organizatorzy koordynowali również **konferencję prasową** z IFOAM Organics Europe, aby promować propozycje tej inicjatywy i omówić dotychczasowe postępy w ograniczaniu stosowania pestycydów. Organizatorzy tej kampanii zamierzają zintensyfikować te działania w przyszłości, aby dążyć do zmian i postępów w ograniczaniu stosowania pestycydów w UE.

3

Wpływ kampanii „Ratujmy pszczoły i rolników!”

Zbadanie inicjatywy i decyzja Komisji

Po formalnym przedłożeniu inicjatywy 7 października 2022 r. organizatorzy spotkali się 25 listopada 2022 r. z **Věrou Jourovou, wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej ds. wartości i przejrzystości, oraz ze Stellą Kyriakides, komisarz ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności** ([komunikat prasowy](#)). 15 grudnia 2022 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w sprawie tej inicjatywy (zob. [opinia EKES-u](#)).

24 stycznia 2023 r. Parlament Europejski zorganizował **wysłuchanie publiczne** inicjatywy „Ratujmy pszczoły i rolników!” ([wysłuchanie publiczne](#)). Organizatorzy zaprezentowali cele inicjatywy i nawiązali kontakty z postami do Parlamentu Europejskiego ([przegląd wystuchań PE](#)). W tym samym dniu, w którym odbyło się wystuchanie publiczne, 24 stycznia 2023 r., Komisja Europejska przedstawiła „[Nowy ład na rzecz owadów zapylających](#)” w celu rozwiązania problemu alarmującego spadku liczby dzikich owadów zapylających w Europie, będący wynikiem przeglądu [inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających z 2018 r.](#) (zob. [komunikat prasowy](#)). 16 marca 2023 r. inicjatywa „Ratujmy pszczoły i rolników!” omawiana była na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego (zob. [nagranie](#)).

5 kwietnia 2023 r. Komisja Europejska przyjęła **komunikat określający jej działania w odpowiedzi** na europejską inicjatywę obywatelską „Ratujmy pszczoły i rolników!”. Komisja z zadowoleniem przyjmuje tę inicjatywę i podkreśla jej szczególne znaczenie w obecnej sytuacji, kiedy to powiązane ze sobą kryzysy – wnikające ze zmian klimatu, zanieczyszczenia środowiska oraz spadku różnorodności biologicznej – stanowią coraz większe wyzwanie dla europejskiego rolnictwa i bezpieczeństwa żywnościowego. W komunikacie oceniono poszczególne propozycje inicjatywy w oparciu o podstawy merytoryczne (zob. [komunikat prasowy](#)). W szczególności Komisja będzie działać na rzecz szybkiego przyjęcia i wdrożenia wniosków dotyczących

rozporządzenia w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów oraz prawa o odbudowie zasobów przyrodniczych, które są obecnie przedmiotem negocjacji między Parlamentem Europejskim i Radą, a także skuteczne wdrażanie wspólnej polityki rolnej.

Organizatorzy z zadowoleniem przyjmują wezwanie Komisji skierowane do współprawodawców [Parlamentu Europejskiego i Rady] o szybkie i ambitne porozumienie w sprawie jej wniosków ustawodawczych, które przełożą dążenia obywateli na prawo. Ponadto organizatorzy zachęcają do zaangażowania zainteresowanych obywateli i naukowców w ten proces do czasu osiągnięcia celów i stwierdzają, że inicjatywa „Ratujmy pszczoły i rolników” jest nadal potrzebna. (zob. komunikat prasowy).

Komisarz Sinkevičius i przedstawiciele zaangażowanych dyrekcji generalnych przedstawili organizatorom odpowiedź Komisji na spotkaniu 25 kwietnia 2023 r.

Wskazówki dla organizatorów kolejnych inicjatyw

- Nigdy nie rezygnuj! Przygotuj się, że organizacja i prowadzenie inicjatywy może okazać się długą i uciążliwą drogą.
- Poświęć czas na staranne przygotowanie.
- Porozmawiaj z innymi organizatorami i zainteresowanymi stronami, które miały doświadczenie z europejską inicjatywą obywatelską.